

Daf Panorama

La Yéchiva Ohavei Toratéha sous l'égide de Rav Israel Abib

Complément à l'étude du Daf Hayomi

BABA BATRA 50

לאסוקי שמעתא – סיכום הלכתי על סדר הדף (עם לשון השו"ע במודגש)

ב"ב נ

א-ב. מכרה לבעלה נכסי מלוג. ג. יום או יומים. ד. צריכה למחות. ה. בנזיקין או לאחר מותו. ו. חזקה בנכסי אשת איש.

א. האשה שמכרה לבעלה נכסי מלוג מכרה קיים ואין יכולה לומר נחת רוח עשיתי לבעלי (שנכסיה הם ואין יראה מבעלה רשב"ם) (חו"מ קנא, א ואה"ע ז, טז). והקשו בגמרא והאמר אמימר האיש והאשה שמכרו בנכסי מלוג לא עשו ולא כלום. ותירצו ב' תירומים. א. דוקא אם מכרו לאחרים זה בלא זה לא עשו כלום [שתקנו חכמים האשה שמכרה בנכסי מלוג (את גוף הנכסים אבל הפירות לבעל) ומתה הבעל מוציא את הקרקע מיד הלקוחות (שהוא נחשב לוקח ראשון שקדם לאותו לוקח)]. אבל אם מכרו שניהם או היא שמכרה לבעלה המקח קיים ¹⁰⁰.

ב. ועוד תירצו בגמרא שאמימר (שאמר שאין יכולים למכור נכסי מלוג) סבר כרבי אלעזר שאין נחשב בעלים עד שיהיה לו גוף ופירות וכיון שהגוף שלה והפירות שלו אין יכולים למכור, אבל לחכמים יכולה למכור לבעלה.

ג. ודברי רבי אלעזר אמורים בענין המוכר עבדו לאחר ופסק עמו שישמשנו העבד (למוכר) שלשים יום. ובעבד רגיל אמרה תורה המכה עבדו ומת לאחר יום או יומים פטור האדון ממיתה (אבל באחר חייב המכה מיתה). ונחלקו התנאים במוכר שמשמש בעבד ל' יום (שהגוף לשני והפירות (השימוש) לרבו ראשון) מי נחשב אדונו לפטורו אם הכהו ומת אחר יום או יומיים. וד' דעות בדבר. ר"מאומר הראשון פטור, ר"י אומר השני, ר' יוסי אומר שניהם (שמסופק אם קנין פירות כקנין הגוף וספק נפשות להקל). ור' אלעזר אומר שניהם אינם בדין יום או יומים וחייבים

ד. אמר רב אשת איש צריכה למחות אם החזיקו בנכסיה. וקשה ממשנתנו שאין לאיש חזקה בנכסי אשתו שאינה צריכה למחות. ואפילו באחר אי"צ למחות דאמר רב אין מחזיקין בנכסי אשת איש שסומכת על בעלה ואינה מוחה. ומתוך בגמרא ב' תירוצים ואלו הם.

ה. א. אמר רבא לעולם אי"צ למחות אבל אם בעלה מזיק בנכסיה וחופר בקרקע בורות שיחין ומערות יש לו חזקה שהוא שלו ¹⁰¹ והיתה צריכה למחות (דמה שאמר ר"נ אין חזקה לנזקין פירושו אין דין חזקה בג' שנים אלא לאלתר. ואבעית אימא אין חזקה אפילו בג' שנים להזיק בעשן וריח). ב. רב יוסף אמר לעולם אי"צ למחות ורב שאמר צריכה למחות היינו לאחר מות בעלה דמי שהחזיק בנכסי אשת איש לא עלתה לא חזקה אא"כ החזיק בהם ג' שנים אחר מות בעלה (אה"ע פז, ב).

ו. גופא אמר רב אין מחזיקין בנכסי אשת איש (שסומכת על בעלה שימחה) ושמואל וקרנא אמרו מחזקים. אמר רב הלכה כמותם וכגון שמת בעלה והחזיק המחזיק ג' שנים אחר מותו שהיתה צריכה למחות (כאוקימתא דרב יוסף).

¹⁰⁰ וכ"כ בשו"ע (אה"ע ז, טז) וז"ל מכרו שניהם בנכסי מלוג וכו' מוכרם קים וכן האשה שמכרה או נתנה נכסי מלוג לבעלה מכרה ומתנתה קיימים ואינה יכולה לומר בנכסי מלוג נח"ר עשיתי לבעלי אבל בשאר נכסים יש לה לומר כן כיצד האשה שמכרה או נתנה לבעלה מנכסי צאן ברזל בין קרקע בין מטלטלין (פירוש נכסים שהכניסה לו והוא שם את דמיהם ואם ימות או ידרשנה יחזיר לה דמיהם) או שדה שייחד לה בכתובתה (ולא כתב) או שדה שכתב לה בכתובתה או שדה שהכניסה לו שום משלה לא קנה בעלה ואע"פ שקנו מיד האשה ברצונה חוזרת בכל עת שתמצא שלא נתנה ולא מכרה אלא מפני שלום ביתה לפיכך אין לבעלה ראייה כלל בנכסי אשתו חוץ מנכסי מלוג וכו' עכ"ל.

¹⁰¹ ונחלקו הפוסקים להלכה בחפר בורות אם היו חזקה. דעת הרי"ף והרא"ש וי"מ כן בדעת הרמב"ם שאינה חזקה אינה מוחה בבעלה וכן משמע בדעת המחבר. ולדעה זו לא קיי"ל כרבא אלא כתירוץ רב יוסף דלקמן. והרמ"א פסק כתירוץ דרבא והוא דעת הרמ"ה בטור דהוי חזקה. וז"ל השו"ע (חו"מ קמט, ט): האיש שאכל בנכסי אשתו שני חזקה וכו' ובנה והרס ועשה כל מה שעשה וכו' אין אכילתן ראייה. הגה ודוקא שלא הזיק גופה של קרקע אבל חפר בקרקע בורות שיחין ומערות וכיוצא בהן שקלקל הקרקע והיא לא מחתה הוי חזקה (טור והרמ"ה והמרדכי) וכן חזקת נזיקין כגון פתיחת חלונות וכיוצא בו י"א דהוי חזקה. ועי' מפרשים שהעירו למה הרמ"א לא נקט בלשון וי"א.

Rav E. Abib

Retrouvez l'ensemble des Daf Panorama sur www.dafhayomi.fr rubrique Résumés